

DECIZIA

nr. 620 / 30.04.2004

**pentru aprobarea Normelor privind prevenirea abuzului de pozitie
dominanta pe piata interna de gaze naturale**

În temeiul prevederilor art. 4, respectiv ale art. 8 alin. (4) si (5) din Ordonanta Guvernului nr. 41/2000 privind înfiintarea, organizarea si functionarea Autoritatii Nationale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale (ANRGN), aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 791/2001, cu modificarile ulterioare,

Presedintele Autoritatii Nationale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale – ANRGN adopta prezenta

DECIZIE

Art. 1 – Se aproba Normele privind prevenirea abuzului de pozitie dominanta pe piata interna de gaze naturale, prevazute în anexa care face parte integranta din prezenta decizie.

Art. 2 – Compartimentele de resort din cadrul Autoritatii Nationale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale – ANRGN, precum si agentii economici din sectorul gazelor naturale vor aduce la îndeplinire prevederile prezentei decizii.

Art. 3 – Prezenta decizie va fi publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRESEDINTE

**Autoritatea Nationala de Reglementare
în Domeniul Gazelor Naturale**

DAN PANTILIE

Norme privind prevenirea abuzului de pozitie dominanta pe piata interna de gaze naturale

Capitolul I – Dispozitii generale

Sectiunea 1 Scop si competente

Art. 1 – (1) Prezentele Norme au ca scop prevenirea de catre Autoritatea Nationala de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale, denumita în continuare ANRGN, a abuzului de pozitie dominanta pe piata interna de gaze naturale, cu respectarea legislatiei în vigoare.

(2) Prevenirea abuzului de pozitie dominanta în sectorul gazelor naturale este avuta în vedere de ANRGN, prin reglementarile adoptate/emise de aceasta.

Art. 2 – În cazul în care ANRGN constata un posibil abuz de pozitie dominanta, în sensul prevederilor art. 6 din Legea concurentei nr. 21/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, aceasta are obligatia de a sesiza cazul, împreuna cu înscrisurile justificative, Consiliului Concurentei, în vederea luarii masurilor legale care se impun.

Sectiunea 2 Acte normative de referinta

Art. 3 – În aplicarea prezentelor Norme, vor fi respectate urmatoarele acte normative:

- a) Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurentei neloiale, cu modificarile si completarile ulterioare;
- b) Legea petrolului nr. 134/1995, cu modificarile ulterioare;
- c) Legea concurentei nr. 21/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si regulamentele si instructiunile emise în aplicarea acesteia;
- d) Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publica si regimul juridic al acesteia, cu modificarile ulterioare;
- e) Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianti si consumatori, cu modificarile ulterioare;
- f) Legea serviciilor publice de gospodarie comunală nr. 326/2001, cu modificarile ulterioare;
- g) Legea nr. 469/2002 privind unele masuri pentru întarirea disciplinei contractuale, cu modificarile ulterioare;
- h) Ordonanta Guvernului nr. 41/2000, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 791/2001, cu modificarile ulterioare;
- i) Ordonanta Guvernului nr. 60/2000 privind reglementarea activitatilor din sectorul gazelor naturale, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 463/2001;
- j) Ordonanta Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activitatii de solutionare a petitiilor, aprobata cu modificari prin Legea nr. 233/2002;
- k) Hotărârea Guvernului nr. 1265/1996 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii petrolului nr. 134/1995 si modificarea si completarea Hotărârii Guvernului nr. 1043/1995 privind unele masuri în domeniul cooperarii cu partenerii straini în explorarea de titei si gaze în România, cu modificarile si completarile ulterioare;

- l) Hotărârea Guvernului nr. 538/1999 privind condițiile de emitere a acordului de utilizare și consum al gazelor naturale;
- m) Hotărârea Guvernului nr. 784/2000 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale, republicată;
- n) Ordinul ministrului industriei și resurselor nr. 199/2001 privind unele măsuri pentru întărirea disciplinei în sectorul gazelor naturale;
- o) Ordinul ministrului industriei și resurselor nr. 292/2003 privind valorificarea cantităților de gaze naturale pe piața internă;
- p) Regulamentul de programare, funcționare și dispecerizare a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale, aprobat prin decizie a președintelui ANRGN;
- q) Contractele-cadru de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorii captivi, cu modificările și completările ulterioare, contractul-cadru de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pentru consumatorii eligibili, contractul-cadru de transport al gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, contractul-cadru de distribuție a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, contractul-cadru de înmagazinare subterană a gazelor naturale și contractul-cadru de achiziție a gazelor naturale, aprobate prin decizie a președintelui ANRGN;
- r) Standardul de performanță pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale, realizat de operatorii de distribuție, aprobat prin decizie a președintelui ANRGN;
- s) Standardul de performanță pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale pe piața angro, aprobat prin decizie a președintelui ANRGN;
- t) Reguli comerciale privind piața gazelor naturale, aprobate prin decizie a președintelui ANRGN;
- u) Metodologia de soluționare a neînțelegerilor precontractuale în sectorul gazelor naturale, aprobată prin decizie a președintelui ANRGN;
- v) Criterii și metode pentru aprobarea prețurilor și stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, aprobate prin decizie a președintelui ANRGN;
- w) Metodologia de monitorizare a pieței interne reglementate a gazelor naturale și a consumatorilor eligibili, aprobată prin decizie a președintelui ANRGN;
- x) alte reglementări privind sectorul gazelor naturale.

Sectiunea 3 Terminologie

Art. 4 – Termenii utilizați în prezentele Norme sunt definiți în Glosarul de termeni, prevăzut în anexa, precum și în celelalte reglementări în vigoare.

Capitolul II Domeniu de aplicare

Art. 5 – (1) Abuzul de poziție dominantă pe piața internă de gaze naturale poate apărea:

1. în cadrul segmentului reglementat al pieței, care cuprinde:
 - a) activități având caracter de monopol natural: transportul și înmagazinarea subterană a gazelor naturale, inclusiv activitatea de distribuție a gazelor naturale, având caracter de monopol zonal;
 - b) activități de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorii captivi de gaze naturale;
2. în cadrul segmentului concurențial al pieței, pentru activitățile de vânzare-cumpărare/achiziție a gazelor naturale, desfășurate de către producătorii/furnizorii de gaze naturale care detin o poziție dominantă pe piața internă de gaze naturale și pentru unele activități din segmentul reglementat deschise concurenței.

(2) În sensul alin. (1), intra sub incidența prevederilor prezentelor Norme următoarele fapte:

- a) refuzul nejustificat de acces la conductele din amonte, la sistemul național de transport - SNT, la sistemele de distribuție sau, după caz, la depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale;
- b) folosirea unor practici menite să influențeze formarea liberă a prețurilor negociate pe piața gazelor naturale sau, după caz, nerespectarea prețurilor și a tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;
- c) refuzul nejustificat de alimentare cu gaze naturale de către operatorul de distribuție, titular al licenței de furnizare, a consumatorilor finali, prin neîncheierea, în baza obligației de serviciu public, a contractelor de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorii captivi;
- d) încheierea/derularea contractelor de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorii captivi cu nerespectarea clauzelor obligatorii din contractele-cadru, aprobate prin decizie a președintelui ANRGN, precum și a celorlalte reglementări în vigoare;
- e) condiționarea semnării și a derulării contractelor de furnizare, transport, distribuție și înmagazinare subterană a gazelor naturale de impunerea unilaterală, de către operatorul de sistem, a clauzelor negociate, astfel cum acestea sunt stipulate în contractele-cadru aprobate prin decizie a președintelui ANRGN;
- f) refuzul nejustificat de emitere a acordurilor de utilizare a gazelor naturale, precum și a avizelor aferente;
- g) nerezervarea, pentru operatorul de transport al gazelor naturale, a capacității minime în depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale, în vederea înmagazinării gazelor naturale necesare menținerii siguranței în exploatarea SNT, conform legislației în vigoare;
- h) nerespectarea cotelor procentuale cantitative aferente amestecului de gaze naturale din producția internă și din import, stabilite lunar de către Operatorul de Piață din cadrul Dispeceratului Național de Gaze Naturale, conform legislației în vigoare;
- i) transmiterea către Operatorul de Piață din cadrul Dispeceratului Național de Gaze Naturale a unor oferte de vânzare, respectiv a unor cereri de cumpărare subdimensionate/supradimensionate, cu repercusiuni în structura amestecului de gaze naturale intern/import;
- j) nerespectarea condițiilor, a limitărilor, restricțiilor, interdicțiilor, sarcinilor, precum și a celorlalte obligații prevăzute în condițiile de valabilitate ale licenței de transport, distribuție, de înmagazinare a gazelor naturale, precum și de furnizare pentru consumatorii captivi, emise de ANRGN, inclusiv a standardelor de performanță;
- k) refuzul de a încheia contractele de vânzare-cumpărare/achiziție a gazelor naturale pe segmentul concurențial al pieței interne de gaze naturale, pe criterii discriminatorii, legate de natură și/sau originea capitalului ori destinația gazelor naturale;
- l) practicarea, de către operatorii de sistem, a unor tarife reprezentând contravaloarea unor servicii conexe, ale căror costuri au fost luate în considerare la fundamentarea tarifelor de sistem;
- m) neîndeplinirea culpabilă de către concesionar a obligațiilor contractuale stipulate în contractele de concesiune încheiate în sectorul gazelor naturale;
- n) încheierea pe criterii discriminatorii a contractelor de prestări servicii între operatorii licențiați de ANRGN și agenții economici autorizați de ANRGN;

- o) practicarea de catre operatorii licentiați a unor tarife discriminatorii pentru prestarea de servicii privind activitățile aferente accesului la sisteme;
- p) altele, care ar putea conduce, în condițiile prevăzute de lege, la posibile situații de abuz de poziție dominantă.

Capitolul III Procedura de sesizare. Analizarea petitiilor.

Art. 6 – (1) Persoanele fizice și juridice pot transmite petiții la ANRGN, în legătură cu faptele prevăzute la art. 5 alin. (2) din prezentele Norme.

(2) Petitiile prevăzute la alin. (1) sunt înregistrate, ulterior fiind repartizate de către președintele ANRGN compartimentelor de profil.

(3) Raspunsul la petiții este transmis celor interesați, conform Ordonanței Guvernului nr. 27/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 233/2002.

Capitolul IV Dispoziții finale

Art. 7 – (1) În măsura în care analizarea petitiilor releva necesitatea modificării și/sau a completării actelor normative adoptate/emise de ANRGN, președintele ANRGN poate dispune amendarea Programului anual de reglementări.

(2) Modificarea și/sau completarea Programului anual de reglementări al ANRGN se poate dispune și la propunerea Ministerului Economiei și Comerțului, respectiv a membrilor Consiliului Consultativ.

Art. 8 – Savârșirea de către agenții economici a uneia din faptele prevăzute la art. 5 alin. (2) din prezentele Norme, care nu reprezintă abuz de poziție dominantă în sensul Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, atrage după sine sancționarea acestora, în condițiile prevăzute de reglementările în vigoare în domeniul gazelor naturale.

Art. 9 – Anexa face parte integrantă din prezentele Norme.

GLOSAR DE TERMENI

În înțelesul prezentelor Norme, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) abuz de poziție dominantă – faptă săvârșită de o persoană juridică aflată în poziție dominantă, pentru a-și menține sau pentru a-și îmbunătăți poziția pe piață și care afectează activitatea economică sau care prejudiciază consumatorii;
- b) concurența – mod de manifestare a economiei de piață, caracterizat prin confruntarea economică a mai multor agenți economici pe aceeași piață, pentru atingerea unor obiective economice specifice: profit, vânzări și/sau cota de piață;
- c) monopol natural – situație existentă pe o piață determinată, cu o singură firmă, ofertantă a unor bunuri sau a unor servicii care nu se pot realiza/presta, în condiții de eficiență, de către unități concurențiale sau care ar putea deveni concurențiale pe termen scurt sau mediu, datorită utilizării unor tehnologii specifice sau unor investiții având costuri ridicate;
- d) monopol zonal – situație de monopol natural, existentă pe un segment reglementat de piață, determinat din punct de vedere geografic;
- e) piața internă de gaze naturale – spațiul economic de desfășurare a tuturor operațiunilor comerciale din sectorul gazelor naturale, care are în componență următoarele segmente:
 - segmentul reglementat al pieței interne de gaze naturale;
 - segmentul concurențial al pieței interne de gaze naturale.
- f) poziție dominantă – situație în care se află un agent economic pe o piață determinată, care are posibilitatea să se comporte pe piață independent față de furnizori, consumatori sau de concurenții săi.